

OM PARTNERSKAPET TILL STÖD FÖR KUNSKAPSSTYRNING INOM SOCIALTJÄNSTEN

Vision	1
Bakgrund	1
Parter	3
Olika typer av arbete i samverkan	4

Vision

Genom samverkan, dialog och samordning av initiativ bidrar Partnerskapet till behovsanpassad kunskapsutveckling och stöd för implementering så att bästa tillgängliga kunskap används.

Bakgrund

Enligt regeringens och SKR:s överenskommelse för år 2016 skulle SKR, Socialstyrelsen och de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) i samverkan med andra centrala aktörer ta fram en modell för att säkerställa långsiktig samverkan mellan olika aktörer på olika samhällsnivåer. Aktörerna har olika ansvar med samma mål att bidra till kunskapsutveckling och stöd för evidensbaserad praktik i socialtjänsten. Gemensamt föreslog parterna ett arbete i form av ett Partnerskap – "Partnerskapet för samverkan mellan nationell nivå och de regionala samverkans- och stödstrukturerna till stöd för

kunskapsutveckling i socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård". Under 2019 fattade styrgruppen beslut om att förtydliga Partnerskapets inriktning mot socialtjänsten – "Partnerskapet för stöd till Kunskapsstyrning inom socialtjänsten".

I planen för överenskommelsen listades följande uppgifter för Partnerskapet:

- 1) Samråda om socialtjänstens behov av kunskapsutveckling utifrån de dialoger som skett mellan Rådet för styrning med kunskap och Huvudmannagruppen samt i Nationella samverkansgruppen för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S).
- 2) Utifrån ovanstående skapa en samlad bild av behovet av kunskapsutveckling.
- 3) Tydliggöra vilken befintlig kunskap som finns att förmedla från nationell nivå utifrån ovanstående behov.
- 4) Analysera och diskutera hur olika delar av den önskade kunskaps-utvecklingen (gapet mellan den kunskap som finns och används och önskat läge) hanteras bäst: lokalt, regionalt eller nationellt och av vilken nationell aktör.
- 5) Initiera och genomföra gemensamma utvecklingsarbeten i olika former.
- 6) Vara en mottagare för lovande exempel på lokal kunskapsutveckling.
- 7) Kommuniera Partnerskapets arbete och resultatet av det.
- 8) Genomföra uppföljning av Partnerskapets aktiviteter och resultat av dem.

Ytterligare en punkt har tillkommit på initiativ från styrgruppen under 2018:

- 9) Att samverka med nationellt system för kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård

Partnerskapet arbetar på flera olika sätt för att lösa dessa uppgifter, var för sig och tillsammans. Utifrån uppgifterna ovan arbetar vi på följande sätt: Vi samråder om behov genom att föreslå och diskutera nya områden för Samverkanspiloter där vi tillsätter strategiska och/eller operativa arbetsgrupper (punkt 1). I samverkans-piloten arbetar man

sedan med att skapa en samlad bild av behovet (punkt 2) genom att göra en gedigen problemanalys samt att därefter göra en gapanalys (punkt 3) för att identifiera vilken kunskap som redan finns i relation till behovet. Den strategiska gruppen som leder arbetet i samverkanspiloten stämmer sedan av med alla parter på ett dialogmöte där man föreslår och diskuterar hur arbetet bör bedrivas framåt (punkt 4). Om samverkan framåt bedöms som fortsatt viktigt för att lösa problemet initieras ett gemensamt utvecklingsarbete som ett prioriterat samverkansområde (punkt 5).

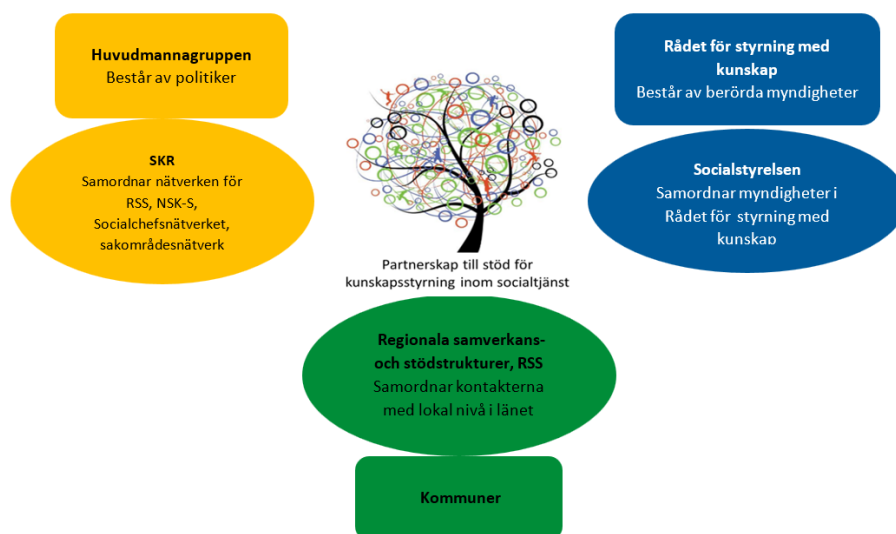
Det finns också möjlighet att som part i Partnerskapet föreslå att undersöka förutsättningar för nationell spridning av ett lokalt framtaget arbetssätt eller en metod (punkt 6). Även i detta fall tillsätts en samverkanspilot och en strategisk grupp för att undersöka behovet av detta samt vilka förutsättningar som finns för att genomföra och sedan också förvalta detta nationellt. Vid behov tillsätter den strategiska gruppen en eller flera operativa grupper för att genomföra aktiviteter.

Arbetet i samverkanspiloter som beskrivs senare i VB illustrerar olika sätt att närma sig dessa uppgifter där vi prövar att arbeta och efter hand analyserar vilka processer som är framgångsrika.

Kunskapsguiden är den främsta kommunikationskanalen för att sprida resultatet av Partnerskapets aktiviteter (punkt 7). Där finns också information om Partnerskapet och kontaktuppgifter till alla parter.

Parter

De parter som ingår i Partnerskapet är de Regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS), Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt Socialstyrelsen (SoS). För Partnerskapets aktiviteter och dialoger samordnar varje RSS sitt läns kommuner, SKR samordnar flera nätverk med experter i sakfrågor på nationell nivå samt Huvudmannagruppen och SoS samordnar de andra myndigheterna i Rådet för styrning med kunskap.

Olika typer av arbete i samverkan

Dialog – för att identifiera och prioritera behov

I planen som togs fram för arbetet med Partnerskapet (Samverkansmodell för långsiktig kunskapsutveckling), samt i styr- och ledningsdokumentet för Partnerskapet föreslås att Partnerskapets parter ska träffas tre gånger per år och att ett av dessa möten ska vara ett årsmöte. På årsmötet 2019 beslutades att istället ses två gånger per år, men att istället ha längre möten vid dessa tillfällen. På årsmötet 2019 beslutades också att testa en ny form för erfarenhetsutbyte och lärande i form av kunskapsseminarium.

Inför varje dialogmöte finns möjlighet att ge förslag på nya områden där man identifierat behov av samverkan inom Partnerskapet. Alla parter kan lyfta in nya frågor. Mötena består av representanter för alla tre parter.

Under 2025 har två möten hållits, ett dialogmöte (250327) fysiskt på plats samt ett digitalt årsmöte (251021).

Modell för att identifiera lokala behov av kunskap

Modell för att identifiera lokala behov av kunskap är ett sätt att omhänderta några av de uppgifter som beskrevs i planen för arbetet i

Partnerskapet (1. samråda om socialtjänstens behov; 2. skapa en samlad bild; 3. tydliggöra befintlig kunskap samt 4. analysera vilken aktör som bäst omhändertar behovet). Modellen syftar till att identifiera lokala behov av kunskap i socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården så att nya, reviderade eller mer anpassade kunskapsstöd kan tas fram. Målsättningen är att behoven som identifieras, via regionala nätverk med kommunala representanter, är väl grundade i utmaningar som socialtjänstens verksamheter har och att de behov som sammanställs är behov som lokal och regional nivå inte själva kan omhänderta. Modellen är utvecklad för att på ett mer systematiskt och transparent sätt synliggöra verksamhetens behov av kunskapsstöd och skapar möjlighet till strukturerad dialog med nationella aktörer. Det är på så vis en nationell modell med ett "bottom up" perspektiv. Behov som framkommer i denna arbetsprocess kan också lyftas som förslag till samverkanspilot. En beskrivning av modellen finns i ett eget dokument på Kunskapsguidens hemsida, där Partnerskapet också beskrivs [Lokala behov av kunskap – modell i 7 steg - Kunskapsguiden](#).

Modellen har tagits fram på uppdrag samt testats av Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning (NSK-S). Under år 2023 beslutades det att införliva modellen inom ramen för Partnerskapet där samtliga aktörer som har roller i modellen finns representerade.

Andra typer av arbeten i samverkan

- **Samverkanspilot:** är en utforskande process där parterna undersöker nyttan med samverkan i syfte att lösa eller förbättra ett problem/utmaning eller tillgodose ett behov som någon part uppmärksammat. En samverkanspilot i Partnerskapet startas när någon av parterna lyft in ett behov eller en fråga på ett område som parterna vill samlas kring. Samverkanspiloten ska resultera i förslag på utvecklingsinsatser samt svara på om det krävs fortsatt samverkan eller samordning inom ramen för Partnerskapet.
- **Prioriterat samverkansområde:** beslutas av Partnerskapet när det är fortsatt angeläget att ha ett långsiktigt åtagande kring ett behov som hanterats inom en samverkanspilot. Ett prioriterat samverkansområde föregås därför alltid av en samverkanspilot.

Aktiviteter till prioriterat samverkansområde kan pågå på alla nivåer, såväl regionalt och lokalt som nationellt. Syftet med att prioritera området är att det behöver fortsatt utvecklas ytterligare. Därför är det också angeläget att följa utvecklingen och fortsätta anpassa eventuella aktiviteter som är kopplade till området för att nå målet med prioriteringen. Principer för Prioriterade samverkansområden är: partnerna vill samla sig för att sätta ett större fokus på en fråga; partnerna ser ett behov av att långsiktigt arbeta med en fråga i samverkan och därmed samordna sina aktiviteter; partnerna vill "tala med en gemensam röst" för en fråga eller då det inte redan finns en fungerande struktur för samverkan i en fråga där Partnerskapet identifierat att det behövs.

- **Etablerat samverkansområde:** innebär att samverkan inom ramen för Partnerskapet avslutas för området. Det betyder att frågan fortsatt är av stor vikt för Partnerskapet, men att arbete sker inom respektive organisationers regi. Arbetet kommer inte att avrapporteras eller diskuteras på Partnerskapets möten. Om någon part anser att arbetet börjar spreta eller inte prioriteras hos organisationerna, så finns möjlighet att lyfta upp frågan för diskussion igen i Partnerskapet, utan att därmed behöva använda ordinarie process för uppstart av nya områden. Yrkesresan är ett exempel på Etablerat samverkansområde.
- **Implementering av kunskapsstöd:** det finns en möjlighet att inom Partnerskapet prova nya arbetssätt att stödja till implementering av kunskap. Titta gärna på den utvärdering som gjordes av kansliet 2024 - "Uppföljning av process för spridning/förbättra förutsättningar för implementering i samverkan" för tips inför ett nytt arbete i samverkan.